

Antonius és Kleopatra

Antonius és Kleopatra, tragédia 5 felv. írta: *Shakespeare*, fordította: *Szász Károly*. Első előadása 1858. jan. 2. volt a *Nemzeti Színházban*, Jókainé jutalomjátékaul. Antonius: *Szigeti József*, Kleopatra: *Jókainé*, Domitius Enobarbus: *Tóth József*, Eros: *Egressy Gábor*, Octavia: *Lendvayné*. Felújították 1885. szeptember 13. *Kolozsvárott* 1870. dec. 3. volt a premierje. (Hevesi Sándor átdolgozásában 1909. febr. 12. mutatta be a Nemzeti Színház. F. ú. 1922. okt. 15. U. o.)

Antonovics József. Munkája: *Seján*, a *kegyenc*, dr. 3 felv. Bem. Szabadkán, 1867. jan. 23.

Antos Károly, városi zenetanár *Körmöcbányán*. Sz. Csehországban, — a prágai zenekonzervatóriumban tanult. *A rózsaleányok* c. 3 felv. operettjét 1888. jún. havában *Körmöcbányán* mutatta be *Bogyó*. Alajos társulata. 1881-ben Pécsen is játszották.

Anyag, a színdarab előadásához szükséges kéziratok összesége: a színdarab, a partitúra (l. o.), a rendezőpéldány. Ma már a vidéki, sőt sok esetben a külföldi előadásokat is, az eredeti bemutató rendezőpéldánya szerint állítják be. (Természetesen a helyi viszonyok, színpad, társulat, közönség ízléséhez alkalmazkodva).

Anyaszínésznő, aki anyaszerepeket játszik. Van *tragikái, drámái, vígjátéki* anyaszínésznő. Nálunk többnyire akkor kezdenek a színésznők anyaszerepeket játszani, amikor már a fiatalabb szerepeket elhagyták és csak nagyon ritka eset, hogy fiatalabb színésznők, lemondva a fiatalosság vonzóerejéről, megváltoztassák hatásos külsejüket. (Németországban, de különösen Oroszországban a szerepkörnek e határolása ismeretlen, mert ott a színésznők nem köthetik szerepköreiket éveik számához — kiváltkép külsejükhöz — és ezért egyformán játszanak fiatalabb és idősebb szerepeket).

Anyos László, (*Csatári Gyula Sándor*), színész, *Anyos Pál* költő ivadéka, sz. 1863. *Veszprémben*, megh. 1913. febr. 3. U. o. Papnak készült, majd színész lett. 1884-

ben *Nyéki János* társulatának tagja. 1884-ben *Gáspár Jenő*nél, 1889-ben *Hubainénál* működött. Élete utolsó éveiben jótanácsokat és életigazságokat tartalmazó röpiratokat adott ki, ebből tengette életét, amelyet a veszprémi kórházban fejezett be.

Anzengruber Lajos, osztrák drámaíró, sz. 1839. nov. 29. *Bécsben*, megh. 1889. okt. 10. U. o. Előbb színész volt (1860—1867.), azután újságíró lett. Nálunk legismertebb színműve a *Kirchfeldi pap* (1876) mely 1884. nov. 8-i népszínházi bemutatója óta hosszú ideig volt műsoron. (*Feld Zsigmond*nak is híres alakítása volt a pap szerepe.)

Apaszínész. Az a színész, aki szerződéses megállapodása értelmében *apaszerepek* eljátszására kötelezi magát. Főképpen vidéki színészeket szerződtetnek ilyen meghatározott szerepkörre, úgyannira, hogy a vidéki színész-szerződésekben külön fel is van tüntetve a szerepkör megnevezése, így az A. is. Többnyire a fiatalabb szerepkörből kiöregedett színészek szerződnek A.-nek és ebben is megkülönböztetnek: kedélyes, drámái, vígjátéki, hősi és érzékeny A.-t.

Apel Paul, német író, sz. 1872. aug. 2. *Berlinben*. *Liebe* c. 3 felv. komédiáját 1908. ápr. 15. a Magyar Színházban a berlini *Hebbel Theater* együttese mutatta be.

Apolló-Kabaré, Budapesten, a Rókus-kórház és a Népszínház előtt, a mai Blaha Lujza-téren, a Kasselik-telken állott. Előbb mozgósínház volt.

1912-ben *Ungerleider Mór* Apolló-mozgó címen kezdte előadásait és főleg mozi-szkecceteket játszottak; *Földes Imre*, *Korcsmáros Nándor* írták ezeket az aktuális szkecceteket. 1914. szept. havában mint mozi-varieté működött; a műsornak fele mozi, másik fele kabarétréfákból állott. A társulat rendezője *Balassa Jenő*, a társulat tagjai: *Gyárfás Dezső*, *Szabolcs Ernő*, *Érczkövy Károly*, *K. Kovács Andor*, dr. *Erdeyi Géza*, *Szemere Gyula*, *Gózon Gyula*, *Kertész Mihály*, *Fekete József* voltak. Női tagok: *Lábass Juci*, *Kovács Lili*, *Berky*